

sum quinquennium, a solo Papa potest concedi, *ib.* Solvitur instantia, *ib.* Professio religiosa quid, 38. Alia est expressa, alia tacita, 39. Ad valorem professionis requiritur ætas annorum sexdecim, *ib.* Annus probationis integer, *ib.* Item ut fiat sine metu gravi incusso, 40. Adducuntur ea, quæ gravem metum causant, *ib.* An et quando inter illa censeatur metus reverentialis, *ib.* Ad valorem insuper requiritur acceptatio habentis potestatem recipiendi ad professionem, 41. Potestas hæc cui competat, *ib.* Ratihabitio subsequens quando locum habeat, 42. Ad professionem expressam non requiritur certa verborum forma, *ib.* Potest fieri etiam scriptis, et signis, *ib.* Etiam per procuratorem, *ib.* An sub conditione. Et quomodo, 43. Professio et nomen profitentis debent annotari, 42. Professio ex justa causa differri potest ultra annum, 44. Et in articulo mortis ante finitum annum fieri, 45. Quæ tamen novitium revalescentem non obligat. Parit ei nihilominus indulgentias plenarias, et alias gratias, *ib.* Professio tacita quid, 39. Quomodo olim fiebat, 43. Inducitur etiamnum post concilium Tridentinum, *ib.* Ut tamen consistat, requirit certas conditiones, 44. Professio monialium licite fieri non potest ante examen episcopi, 45. Facta tamen subsistit, 46.

Professio religiosa invalida quando et quomodo impugnari et contra eam reclamari valeat, 47. Ad reclamandum contra professionem requiruntur certæ conditiones, et quæ? Reclamatio debet fieri intra quinquennium, 49. Post quinquennium quando, et quomodo quis audiat, 50. Professio invalida an et quomodo ratificari possit ac debeat, 50. Qui certo scit, se nulliter professum esse, et probare non potest, nec auditur, non tenetur professionem ratificare, sed in occulto discedere et dimitti potest, *ib.* Nude asserenti, etiam juranti non creditur, nisi circumstantiæ fidem mereantur, *ib.* Nulliter professo, si absque scandalo discedere nequit, quid faciendum, 51. Potest interea percipere alimenta, et ferre suffragia, *ib.* Nulliter professus, si professionem ratificare non vult, tenetur discedere, quamprimum sine scandalo potest, *ib.* Quid faciendum dubitanti an valide professus sit, *ib.* Professio ratificari potest tacite et expresse, 52. Ad valorem ratificationis requiritur, quod ratificans sciat priorem professionem esse nullam, *ib.* Consensus novus religionis ad ratificationem non requiritur, si professio solummodo fuit nulla ex defectu consensus in proficiente, *ib.* Neque requiritur, si ex alia causa fuit nulla, 53. Doctrina practica pro ratificantibus professionem, 54. Professio quæ fit finito anno, cui tantum hora deest, invalida est, 25. Professio religiosa an, et quando solvat sponsalia, V, 357. Dirimit matrimonium contrahendum et contractum nondum consummatum, 443. Vide *Religiosa*. Professionis religiosæ effectus, 45. Professio est vinculum indissolubile, *ib.* Tollit omnes pœnas peccatorum,

et dat indulgentias plenarias, *ib.* Extinguit omnia vota antea facta, 47. Auffert irregularitatem ex natalibus, *ib.* Dirimit sponsalia, et matrimonium ratum, *ib.* Liberat a patria potestate in odiosis, 47. Inhabilem ad actus temporales reddit habilem, *ib.* Impedit exhereditationem, *ib.*

PROFESSORES theologiæ, et juris quibus gaudeant privilegiis, præsertim circa perceptionem fructuum beneficii, etiam dum absunt, VI, 221. An, et quomodo pro licentia docendi, vel ipsa lectione, aut professura aliquid temporale accipere possint, 222. Professores fiunt nobiles docendo viginti annis, VII, 139.

PROHIBERE quis dicatur, VII, 131. Prohiberi potest aliquid absolute, vel quoad mundum, 177. Prohibita de jure in favorem tertii servanda sunt, si juramento firmentur, 135. *Prohibitum intelligitur, quod non reperitur concessum*, declaratur, I, 220. Prohibitorium edictum, quod, *ib.*

PROHIBITIO. Si quid prohibetur, prohibentur omnia sequentia ex illo, non vero media ad illud, VII, 93. Multa prohibentur fieri quæ facta tenent, 94. Quod una via prohibetur alicui ad id non debet alia via admitti, 178.

PROMISSIO beneficii non vacantis. Vide *Concessio, ac Promissio beneficii non vacantis*. Promissio ad sponsalia qualis requiratur, et sufficiat, præsertim quoad fictionem, V, 306. Promissio illicitorum nullam inducit obligationem, 309.

PROMISSUM etiam juratum, non obligat, si pars altera fidem, seu conditionem non servet, VII, 167. Promissa servare humano commercio omnino congruum est, VII, 58. In malis promissis fides non est servanda: et quænam mala promissa dicantur, VII, 154 et 155.

PROMULGATIO legum requiritur ad earum obligationem, I, 126. Sive ea fiat voce præconis, sive per scripturam, *ib.* Solvuntur objectiones notabiles, *ib.* Qualis promulgatio requiratur ad rationem legis, 127. Leges imperiales debent promulgari in cujuslibet provinciæ metropoli, *ib.* Neque obligant, nisi post lapsum duorum mensium, *ib.* Fallit hoc in statutis inferiorum principum, vel civitatum, *ib.* Aut quando in lege aliud tempus est expressum, 128. Lex, sive constitutio pontificia Romæ promulgata, an obliget pro toto mundo absque alia promulgatione in provinciis, vel diocesisibus, *ib.* Refertur sententia affirmativa una cum suis fundamentis, *ib.* Sententia negativa tenetur a pluribus auctoribus, 130. Hujusque rationes, 131. Quin in praxi attendendum, 132. Promulgari an debeat interpretatio authentica legis, ut obliget, 182. Promulgatio legis Romæ facta sufficit ad obligandum ubique, V, 236.

PROPINQUITAS gradus necessario est exprimens in supplicatione pro dispensatione, si oratores inæqualiter distant, V, 374. Probatur ex Bulla Pii V, et aliis fundamentis, *ib.*

PROPRIETAS plena, quæ, II, 337. Proprietas quomodo differat a possessione, 338. Nihil ha-

bet commune cum possessione, *ib.*, 373. Vide supra *Possessio*. Sententia lata super proprietate rei, absorbet sententiam super possessione latam pro adversario, 340. Proprietas et dominium, important propemodum idem, 339. Nisi quod dominium sit terminus magis amplus, *ib.* Proprietatis effectus, est possessio, 340. Ob notorium defectum proprietatis, spoliatus non restituitur; et qualiter hoc intelligendum, 400.

PROPRIETARIUS in religione quando quis sit, V, 87. Proprietarii pœnæ quæ, *ib.*

PROROGATIO jurisdictionis, quid, II, 224. Et qualiter fiat, *ib.* Fit quatuor præcipue modis, videlicet de persona ad personam, *ib.* De re ad rem, *ib.* De tempore ad tempus, *ib.* Et de loco ad locum, *ib.* Ad prorogationem jurisdictionis requiruntur quatuor conditiones; et quæ, 225. Jurisdictio delegata potest prorogari quoad accidentalia, *ib.* An clerici possint in se prorogare jurisdictionem judicis non sui, 226. Etiam laici, *ib.* Prorogatio jurisdictionis hodie in utroque foro raro admittitur, *ib.* Prorogatio termini reo, vel advocato petenti concedi debet, VI, 94.

PROTESTATIO contraria facto non relevat, I, 101. Protestatio contraria facto quæ, *ib.* Protestatio auctoris, scripta sua judicio Ecclesiæ submittentis, utiliter libris apponitur, 100. Alia protestatio auctorum scribentium de vita et miraculis nondum beatificatorum, *ib.* Protestatio contraria facta, non relevat, II, 281. Protestatio non contestandi litem, quando locum habeat, *ib.* Vide supra *Litis contestatio*. Protestatio contra pœnam sanguinis an et quando fieri possit, ac debeat ad irritandam irregularitatem in accusatione criminali, VI, 354, 355.

PROTOCOLLUM, quid, III, 85. Dicitur etiam liber, in quo originalis scriptura instrumentorum continetur, *ib.* Protocollo, si omnia requisita habeat, plena fides adhibetur, 86. Adeo, ut in dubio magis sit standum protocollo, quam instrumento inde desumpto, *ib.* Ad protocollo, ut plene probet, quæ requirantur, *ib.* Protocollo, ut plene probet, quæ requirantur, *ib.* Notarius protocollo conficiens, debet esse rogatus a partibus, ac per se audire negotium, etc., *ib.* In protocollo debent gesta clare esse descripta, 87. Ad illud requiruntur omnia, quæ debent intervenire in publico instrumento, *ib.* Protocollo an debeat publicari, seu prælegi partibus, *ib.* Protocollo notarii, cui aliqua ex requisitis desunt, adhuc semiplenam facit probationem, *ib.* Utrum unus notarius possit in publicam formam redigere instrumentum juxta notas in protocollo alterius repertas, 88. Notarius protocollo penes se habere debet, 89. Protocollo, nota, et abbreviatura, idem sunt, *ib.* Ex schedulis penes notarium defunctum repertis, quando possit ronfici publicum instrumentum, *ib.*

PROVINCIA, quæ dicatur secundum canones, I, 46. Et quæ secundum leges, *ib.* Provinciæ nomine, quid intelligatur, II, 253. Præsentes et

absentes dicuntur, qui in eadem, vel diversis provinciis habitant, *ib.*

PROVISIO, et collatio beneficii, an idem sint, I, 232 et 318. Provisio est nomen satis latum, comprehendens sub se omnes modos providendi ecclesiis, *ib.* An, et quando sub se comprehendat electionem, *ib.* Provisio beneficii quid, III, 487.

PROVOCATIO est quid generalius appellatione, III, 304.

PUBES minor viginti annis, non potest esse testis in causis criminalibus; bene tamen in civilibus, II, 560. Nisi hæ fuerint arduæ, magnique præjudicii, 561. Aut causæ criminales sint difficilis probationis, etc., *ib.* Pubes major viginti annis non repellitur a testimonio etiam in causis criminalibus, *ib.* Puberes et impuberes, qui, V, 390.

PUBLICUS latro quis sit et quando careat asylo, V, 237. Publica crimina publice puniri debent, VI, 11. Publica et privata crimina in ordine nostro quæ, 21. Publicæ honestatis impedimentum quid sit, V, 425. Oritur et sponsalibus de futuro, et matrimonio rato, 426. De jure antiquo dirimebat usque ad quartum gradum, *ib.* Jure novo autem ex sponsalibus de futuro validis ultra primum gradum se non extendit, *ib.* Ex invalidis nullatenus consurgit, *ib.* Proveniens ex matrimonio rato dirimit usque ad quartum gradum, 427. Ex sponsalibus de futuro ortum valet, etsi sponsalia postea solvantur ex aliqua causa, *ib.* Vel mutuo consensu, *ib.* Probatur ex declaratione cardinalium, *ib.* Solvitur objectio, 428. Ex sponsalibus gravi metu injuste incusso initis non oritur, *ib.* Publicæ honestatis impedimentum Papa ex quavis causa a quovis per dispensationem tollere solet, 569. Ut rite dispensetur, quænam exprimi debeant, 584. Publicum quid, et quotuplex, VI, 41.

PUBLICATIO scrutini quæ, I, 368. Et quomodo fiat, 369. Publicatio electionis communis, seu capitularis quæ, *ib.* Quibusque verbis fieri soleat, *ib.* Publicatio legum. Vide supra *Publicatio legum*. Publicatio resignationis beneficiorum qualiter sit facienda, 417. Vide infra *Renuntiationes beneficiorum*. Publicatio attestationum, quid et qualiter fiat, II, 538. Vide supra *Attestationum publicatio*.

PUERORUM delicta non subjacent pœnæ criminali, si adhuc sunt infantes, VI, 463. Vel infantiæ proximi, *ib.* Bene vero pubertati proximi, ita tamen, ut a pœna capitali sint immunes, *ib.* Nisi crimen prorsus enorme committant, *ib.* Minores ordinaria pœna affici possunt, regulariter tamen mitius puniuntur, *ib.* Ob peccata omissionis nullam criminalem pœnam incurrunt minores, nisi ex dolo delinquant, 464.

PUPILLUS sine tutoris auctoritate meliorem suam conditionem facere potest, non deteriorem, I, 171. Pupillus absque tutoris auctoritate, non habet legitimam personam standi in judicio, II, 191. Quid, si pupillus sine intervenitu tutoris

agere tentavit, et sententia pro ipso, vel contra ipsum lata est, 193. Pupilli regulariter excluduntur a ferendo testimonio in quacumque causa, 559. Ac etiam iu testamentis, *ib.* Contrætatem pupillarem non currit præscriptio, III, 231. Res pupillaris præscribi non potest, *ib.* Vide supra *Mirabiles personæ*. Pupillus non potest repudiare legatum, IV, 69. Pupillus contrahens sine auctoritate tutoria cum majori non obligatur, VII, 42 et 168. Non potest adire sine tutore hæreditatem etiam pinguem, 140. Cum pupillo contrahens ex ignorantia facti, quomodo excusetur, 175.

PURGATIO canonica, qualiter fieri debeat, II, 535. Si plene probatur reum deliquisse, non auditur is volens probare, se non deliquisse, mediante purgatione canonica, *ib.* In purgatione canonica plures requiruntur testes, quam duo, et cur, III, 17. In purgatione canonica admittuntur testes de credulitate, 36. Purgatio canonica quid sit, et quomodo fieri debeat, VI, 537. Olim fiebat per juramentum ad sepulchra, vel reliquias sanctorum, 538. Vel per sumptionem Eucharistiæ, *ib.* Hodie vero fit per juramentum purgandi, *ib.* Et quorundam compurgatorum, ita ut ille de

veritate, hi vero de credulitate jurent, *ib.* Peregrino creditur sine compurgatore, *ib.* Purgatio canonica non nisi a competendi iudice indici potest, *ib.* Ad quam indicendam requiritur, ut quis de crimine sit diffamatus, et suspectus, *ib.* Et fama ortum non habeat a malevolis, 539. Ac crimen, vel innocentia aliter probari non possit, *ib.* Ipsumque crimen non sit notorium, *ib.* Et diffamata persona sit alias fide digna, *ib.* Potest indici purgatio canonica, vel ex officio, vel ad instantiam partis, *ib.* Non solum super crimine, sed etiam super macula, defectu aut impedimento, *ib.* Purgatio vulgaris quid, *ib.* Est illicita, et reprobata a jure, *ib.* Solvuntur objectiones, *ib.* Purgationis canonice effectus, *ib.* Deficiens in illa punitur, ut reus: et qualiter, *ib.* Rite eam percipiens statim est absolvendus, 540. Et ordinarie de tali crimine non amplius potest accusari, *ib.* Nisi nova indicia emergant, vel accusator suam prosequatur injuriam, *ib.* Purgatio canonica hodie fere abiit in desuetudinem, excepto officio inquisitionis, *ib.*

PURIFICATIO post partum quid constitutum in sacris canonibus habeat, V, 197.

Q

QUÆSTIO quomodo differat a causa, II, 169. Quæstio facti, et quæstio juris, quæ, *ib.* Quæstio præjudicialis debet cognosci ante aliam, cui præjudicat, 326. Quæstio alia est præjudicialis respectu proponentis, seu eligentis, *ib.* Alia respectu adversarii, *ib.* Et alia respectu processus, et quomodo, 327. An si reus contra actorem opponat spoliationem, prius debeat tractari quæstio, seu causa spolii, *ib.* Sive eam opponat in modum exceptionis, *ib.* Sive per viam actionis, reconveniendi videlicet actorem super spoliatione, *ib.* Quæstio incidens (penultima correpta) et emergens, quid, *ib.* Quæstio incidens (penultima producta) sumitur tripliciter, *ib.* Qualiter et quomodo differat ab emergenti, 328. Super quæstione incidenti, ac emergenti quando sit pronuntiandum, *ib.* Et quando non, 328, 329. Quid, si quæstio incidens sit tractanda coram alio iudice, 329. Incidente quæstione mere spirituali iudex sæcularis nequit de ea cognoscere: ne quidem accessorie, *ib.* Quæstiones sumuntur pro tortura, VII, 14.

QUALITAS alia est homini intrinseca, alia extrinseca, III, 144. Vide supra *Idoneitas*. Qualitates rescriptis pontificiis insertæ, inde non probantur: secus de superscriptionibus, I, 26. Qualitates in eligendis requisitæ quæ, 353 ad 377. Qualitates quæ requirantur in præficiendis, seu promovendis ad beneficia ecclesiastica, 481. Si papa rescribit pro non habente debitas qua-

litates, an et quando talis sit instituendus in beneficio, *ib.*

QUARTA decimationum est de lege diœcesana, II, 15. Quarta mortuorum, seu funeralium, spectat ad legem diœcesanam, 16. An ab hac exemptantur monasteria, *ib.* Quarta funeralis. Vide *Portio canonica ratione sepulturae*.

QUERELA est cognoscenda ab eodem iudice, qui sententiam tulerat, III, 288. Sententia, quæ non transit in rem judicatam, per lapsum decem dierum, non potest revocari per viam appellacionis, sed solum per viam querelæ; et quomodo istud fiat, 287 et 288.

QUI cito dat, bis dat, qua ratione, I, 250. Qui sentit onus, sentire debet commodum, et e contra, VII, 127. Hujus regulæ allentia, 130, et 169.

QUICUMQUE dictio comprehendit omnia, III, 593.

QUOD quisque juris in alterum statuerit vel obtinuerit, uti eo et ipse debet, IV, 418. Quod non licet alicui suo nomine, nec alieno licebit, VII, 150. Quod semel placuit, amplius displicere non potest, 57. Si non sit contra jus vel animam, *ib.* Si libere et scienter, *ib.* Si externe placuit, *ib.* Si alterius intersit in semel placito manere, *ib.* Fallit autem 1º, in mutuo consensu, 58. 2º, Superveniente causa prius incognita, *ib.* 3º, In iis in quibus licet de jure pœnitere, etc., *ib.*

QUIDAGIUM. Quid, V, 146.

QUOQUE dictio est continuativa, V, 35.

R

RADIX matrimonii, et dispensatio in ea quid, V, 614.

RAPIENS virginem volentem et consentientem, raptum verum non committit, VII, 68.

RAPINA quid, VI, 405. Debet fieri circa rem alienam, *ib.* Fieri potest circa rem minimam, 406. Dummodo fiat injuste, *ib.* Et per vim, *ib.* Cum, vel sine armis, *ib.* Pœna rapinæ, si contra eam civiliter agitur, *ib.* Pœna rapinæ commissæ cum armis, *ib.* Et sine armis, *ib.* Rapinæ pœnæ de jure canonico, *ib.*

RAPTUS impedimentum quid? et quomodo dirimat matrimonium, V, 389. Requiritur ad eum violentia raptæ illata, *ib.* Potest fieri circa quamvis feminam etiam meretricem, *ib.* Nec item circa virum, *ib.* Ut dirimat, fieri debet in ordine ad contrahendum matrimonium, 300. Quando cesset, *ib.* Raptus pœna quæ, *ib.* Raptus personæ in ordine ad exercendam luxuriam, quid, VI, 404. Debet fieri cum violentia, *ib.* Circa virginem, vel aliam honestam feminam, 405. De loco in locum, *ib.* Libidinis exercendæ gratia, *ib.* Pœna illius, *ib.*

RASURA, vel cancellatio in loco suspecto, vitii rescriptum, et aliud instrumentum, I, 257. Locus suspectus rasuræ, quis, *ib.* Quid si fiat rasura in narratione facti, *ib.* Aut rasura sit modica, *ib.* Vel scriptura abrasa, manu ejusdem notarii rescripta fuerit, 258. Cautela notabilis circa hoc adhibenda, *ib.* Rasura vel cancellatio, præsumitur facta ab eo, penes quem reperitur instrumentum, nisi probetur oppositum, *ib.* Rasura si in instrumento sit facta, an propter eam instrumentum possit reprobari, III, 135.

RATIFICATIO professionis invalidæ, an, quando, et quomodo fieri possit ac debeat, V, 50. Ratificatio actus nullius non fit, si ignoratur actum fuisse nullum, V, 441. Ratificatio matrimonii nulliter contracti. Vide *Revalidatio*.

RATIHABERE quis non potest quod suo nomine non est gestum, VII, 37.

RATIHABITIO retrotrahitur et mandato comparatur, quando, II, 55. Ratihabitio quando locum habeat, V, 42. Ratihabitio, seu ratum habere quid sit, VII, 36. Retrotrahitur et mandato comparatur, *ib.* 38, 52. Est alia proprie talis, seu juridica et alia simplex, 37, 38.

RATIO legis, est anima legis, I, 184 et 191. Ubi eadem est ratio, eadem est juris dispositio, 188. Nec tunc fit extensio legis, sed magis declaratio, *ib.* Ob identitatem rationis in lege expressæ, fit extensio etiam in materia odiosa, et penali, 190 et 191. Et idem dicendum, quando unica tantum ratio legis afferri potest, 192. Ratio unica legis, quæ, *ib.* Ratio ubi est similis, vel

major facit extensionem concessionis, 171. Ratio legis est anima legis, VII, 49. Rationum libri. Vide supra *Libri rationum*.

RATIOCINIA, quid sint, quinque dicantur ad ea obligari, I, 505. Obligati ad ratiocinia prohibentur ordinari ante redditas rationes, *ib.* Et cur, *ib.* Generaliter omnes implicati sæcularibus officii et negotiationibus, quæ in clericis non tolerantur, ordinari nequeunt, 506. Secus dicendum de gerentibus talia munera quæ clericis suscipere licet, *ib.* Quid agendum, si quis ad ratiocinia obligatus, invito creditore ordinetur, *ib.* An talis sit suspensus, vel irregularis, 507.

RECANTATIONIS, vel palinodiæ actio, an, quando et quomodo institui possit, vel debeat, VI, 542, 543 et 544.

RECEPTORES hæreticorum quinam, et quibus pœnis subjaceant, VI, 291.

RECEPTITIA bona uxoris quæ? et quid juris de illis, V, 526.

RECEPTORES furum quare puniantur, VII, 38.

RECIPIENDI ad ordinem quas qualitates habere debeant, V, 18.

RECLAMATIO contra professionem invalidam, quando, et quomodo fieri possit, V, 47.

RECOGNITIO litterarum quomodo decerni, et fieri debeat, VI, 75. Modus examinandi testes super recognitione litterarum, *ib.* Debet subinde etiam fieri comparatio litterarum et quomodo, 76.

RECONCILIATIO ecclesiæ, quando, a quo, et quomodo fieri possit, ac debeat, V, 161.

RECONVENTIO coram arbitrio compromissario non valet, II, 158. An reconventio locum habeat saltem coram arbitrio juris, *ib.* Reconventio, quid, II, 270. Reus conventus non cogitur reconvenire actorem, *ib.* Si tamen vult tenetur eum reconvenire coram eodem iudice, *ib.* Nequit actor quoad reconventionem, ubi ea locum habet, se nulla fori incompetenti exceptione tueri, *ib.* Reconventio generatim, in quibus causis locum habeat, *ib.* Ea non habet locum in causis criminalibus, criminaliter mortis, 271. Secus ubi mere civiliter proceditur, *ib.* Reconventio etiam non habet locum in causis executivis, *ib.* Nec in causa appellacionis judicialis. Secus in extrajudiciali, *ib.* Nec habet locum, ubi qualitas causæ eidem repugnat, puta si una causa liquida, altera illiquidæ, *ib.* Vel ubi causa conventionis est summaria, altera ordinaria, *ib.* Quod tamen limitatur, *ib.* Aut quando iudex, quem actor adiit, de altera causa cognoscere nequit, 272. Per reconventionem extenditur jurisdictio iudicis; et quomodo, *ib.* Reconventio non procedit coram arbitris, *ib.* Et quibus, *ib.* Nec in reo excommunicato, *ib.* Neque valet reconventio reconventionis,